

Nesenie Božieho obrazu – stvorenie a pád

A Boh riekol: Učínime človeka na svoj obraz a podľa svojej podoby...

1. Mojžišova 1:26

Boh sa v Biblii zjavuje ako nekonečná, večná bytosť, ktorá existuje sama osebe a ktorá je prvotnou príčinou všetkého existujúceho. Nikdy nebol okamih, kedy Boh neexistoval. Mojžiš to vedel a napísal: „Prv ako boli splodené vrchy a prv ako si rodiťsky sformoval zem a okruh sveta, od veku na vek si ty silný Boh!“ (Žalm 90:2). Inými slovami: Boh existoval večne ešte pred stvorením všetkého jestvujúceho. Je nad všetkým, čo bolo stvorené na nebi a na zemi a existuje nezávisle od svojho stvorenia.

Biblia jasne uvádza, že Božím rozhodnutím bol prvý človek stvorený podľa Božieho obrazu a podľa jeho podoby (1. Mojžišova 1:26-27). Na základe tejto skutočnosti môžeme porozumieť, že Adam s Evou boli na počiatku bez hriechu – boli svätí, a preto mohli mať (a mali) úzky vzťah s Bohom. Pretože boli stvorení podľa Božej podoby, mohli k Bohu pristupovať, mohli s ním mať obecenstvo a mohli odrážať jeho lásku, slávu a svätosť. Boli bezhriešni, boli svätí a žili v dôvernom a blízkom vzťahu s Bohom. Keď zhrešili, ich svätosť, dôverný vzťah a všetka ich blízkosť s Bohom, sa stratili.

V tomto článku sústreďujeme pozornosť spomedzi všetkých živých tvorov iba na človeka. Pritom nejde o detailnú analýzu ľudskej bytosti a jej bytia, ale skôr o pohľad, ktorý vedie k pochopeniu podstaty človeka ako stvorenej bytosti, jednotlivých udalostí v jeho živote ako jednotlivca a v histórii ľudstva ako celku, a ich dôsledkov.

Význam slov obraz a podoba

Adam (človek) – dokonalé stvorenie

Keď sa v kresťanskej literatúre píše o Adamovi pred pádom, tak sa o ňom otvorene, alebo niekedy len v náznakoch píše ako o dokonalej stvorenej bytosti. Tak je to aj v tomto článku. Prečo sme si Adamovou dokonalosťou takí istí? Vysvetlíme to v tejto časti.

Sme si tým istí preto, lebo nás na to upriamuje Písmo. Priamo k predstave Adamovej dokonalosti vedú najmä verše opisujúce Adama (človeka) v 1. Mojžišovej 1:26 – 2:25. A nepriamo na to poukazujú aj verše 3:7-24, ktoré opisujú, čo sa zmenilo po páde do hriechu, keď Boh vyslovil kliatbu nad Adamom a stvorenstvom. Tu je upriamený pohľad na Adama.

Oveľa väčšiu istotu o Adamovej dokonalosti poskytuje pohľad na toho, kto Adama stvoril – na

Boha Stvoriteľa. O Božej podstate, jeho atribútochA), vlastnostiach, sa vyjadruje Písmo v celom svojom rozsahu, od 1. Mojžišovej 1:1 až po Zjavenie 22:21. Všetky opisy Písma hovoria o Bohu ako o dokonalej a svätej bytosti zo všetkých stránok. Pretože Boh je dokonalý, sme si istí, že aj jeho dielo, ktoré učinil, bolo dokonalé. Boh tvoril v zhode so sebou samým! Podstata tvorcu určuje podstatu veci, podstatu ním stvoreného diela. Pretože On je dokonalý, aj všetko čo stvoril, bolo dokonalé, lebo všetko stvoril v zhode so svojou dokonalosťou. Boh je vždy zhodný (konzistentný) sám so sebou. Charakteristické črty tvorstva sú v súlade s charakteristickými črtami Boha – preto všetko, čo stvoril, bolo dokonalé a veľmi dobré (1. Mojžišova 1:31). Boh je svätý a dokonalý a rovnako tak aj to, čo stvoril, bolo (na počiatku) sväté, dokonalé a neporušené.

Dokonalé bolo všetko neživé aj živé. Dokonalý bol vesmír, rastlinná a živočíšna ríša a dokonalý bol aj Adam (človek). Adam pred pádom ani nemohol byť iný, lebo dokonalý tvorca tvorí dokonalé dielo. Adam bol dokonalým výtvorom dokonalého Tvorcu a bol jeho obrazom a jeho podobou. Takto chápeme verše 26-27 z 1. kapitoly 1. knihy Mojžišovej B).

Adam (človek) pred pádom do hriechu

Aj keď Písmo priamo neuvádza príčinu stvorenia človeka, zjavuje, že jeho stvorenie bolo podľa vopred naplánovaného zámeru a účelu (1. Mojžišova 1:26). Do chvíle jeho stvorenia Boh prehlasoval všetko, čo stvoril, za dobré (1. Mojžišova 1:25). Usudzujeme, že stvorenie bez človeka bolo dobré, ale bolo neúplné, lebo až po jeho stvorení Boh prehlásil všetko za veľmi dobré (1:31).

Ohľadom stvorenia človeka Písmo učí, že Boh stvoril prvého človeka na svoj obraz a podľa svojej podoby z prachu zeme a vdýchnutím života (1:26, 2:7). Adam bol prvým človekom v celej ľudskej histórii. „A Boh riekol: Učiňme človeka <Doslovne: Adama> na svoj obraz a podľa svojej podoby.“ Slovo Adam, podľa pozn. prof. Roháčka k veršu 1:26, je jednak vlastné meno prvého stvoreného ľudského jedinca, ale je zároveň aj všeobecným označením/pomenovaním jednak pre človeka a jednak pre ľudí (meno Adam = človek i ľudia).

Vo veršoch 2:1-3 Písmo uvádza, že siedmeho dňa Boh odpočinul, lebo dokončil dielo stvorenia. Tým je vlastne vyjadrené, že v jednom človeku, jednom jedincovi bola stvorená celá ľudská rasa, celé ľudstvo. Nič sa nehovorí o akomkoľvek novom či pokračujúcom diele, akým by bolo napr. stvorenie nových či ďalších ľudských bytostí. [Pozri článok Odpočinok (1. – 3. časť), Solas číslo 46, jar 2020, str. 16-32.]

Boh týmto výnimočným spôsobom (z prachu zeme a vdýchnutím života) vložil život do prvého človeka a súčasne ho stvoril na svoj obraz a podobu. To, že iba človek je stvorený na Boží obraz, znamená, že existuje jedinečný vzťah medzi Božím životom a životom ľudským (1:26-27). Adam bol zavŕšením Božieho diela stvorenia.

Človek bol stvorený ako mužské a ženské pohlavie, ako muž a žena (1:26-27). Pritom muž (Adam) bol stvorený priamo z prachu zeme a dychom Boha sa stal živou bytosťou, doslovne „živou dušou“ (2:7). Žena je stvorená už iným spôsobom. Bola stvorená tak, že ju Boh utvoril, sformoval z časti tela už stvoreného, živého človeka (muža, Adama). Adam o žene vyhlásil: „Toto už teraz je kosť z mojich kostí a telo z môjho tela; táto sa bude volať muženou, lebo táto je vzatá z muža“ (2:23). To znamená, že muž a žena sú bytosti rovnakého zloženia a rovnakej podstaty. Tiež si musíme uvedomiť, že aj žena bola stvorená priamo Bohom, aj keď iným

postupom ako muž (Adam).

Boh stvoril človeka na svoj obraz a svoju podobu (1:26-27, 5:1, 9:6; 1. Korinským 11:7; Jakub 3:9). To, že človek má fyzické telo a pritom je obrazom Boha, neznamená, že sa tým hovorí, že aj Boh má telo. Znamená to len toľko, že človek bol stvorený ako úplná, kompletná a dokonalá bytosť a ako taký bol stvorený na Boží obraz a podľa Jeho podoby. Človek je obrazom Božích atribútov, odzrkadľuje ich, len on ich nesie, a preto len on bol určeným Božím zástupcom, ktorý má v tvorstve vládnuť, ako keby mu vládol sám Boh (1. Mojžišova 1:26).

Adam (človek) je telesným/materiálnym obrazom/podobou Boha – odzrkadľuje Boha v materiálnej podobe. Je to podobné, ako keď Písmo neskôr uvádza, že Ježiš Kristus z Nazareta, ktorý je druhý Adam (druhý človek, 1. Korinským 15:47), je odbleskom jeho slávy (Boha) a obrazom jeho podstaty (Židom 1:3) a v ňom prebýva všetka plnosť božstva telesne (Kolosenkým 2:9). V Adamovi neprebývala plnosť božstva telesne, ale prebýval v ňom Boží obraz a podoba – a to je analógia Adama a Krista. Táto analógia umožňuje porozumieť významu toho, čo oznamujú verše: „A Boh riekol: Učiňme človeka na svoj obraz a podľa svojej podoby, a nech vládnu... A Boh stvoril človeka na svoj obraz, na obraz Boží ho stvoril...“ (1. Mojžišova 1:26-27).

Boh je duch – to Písmo hovorí priamo (Ján 4:24). Aj napriek tomu, že Boh nemá fyzické telo, ľudské telo je súčasťou Božieho obrazu, lebo človek stvorený v tele vyjadruje (odráža) vo stvorenom svete Božie atribúty. Ide o atribúty podstaty bytia Adama dané mu pri stvorení, a nie o telo ako fyzickú schránku. Ľudské telo samo osebe Božie atribúty nezjavuje, nevyjadruje, ale človek, ako živá duša v tele, áno. Človek stvorený ako živá duša v tele je stvorený pre spoločenstvo s Bohom, svojím Stvoriteľom. Boh prichádzal k Adamovi do stvoreného

materiálneho sveta, do rajskej záhrady, do ktorej ho umiestnil (1. Mojžišova 2:8).

Adam bol nielen stvoreným živým tvorom, ale aj inteligentnou bytosťou vybavenou citmi a vôľou. Inteligencia a vôľa sú súčasťou toho, čo mu umožňovalo panovať nad svetom (1. Mojžišova 1:28, 2:19-20). Bol schopný mať priame a ničím nerušené spoločenstvo s Bohom. Toto bolo dôsledkom toho, že v Adamovi do pádu nebolo nijaké zlo. Môžeme povedať, že bol v stave svätosti, že bol svätý. Nebola to svätosť, akú má Boh – svätosť je jeden zo základných, večných atribútov Boha. Adamova svätosť bola stavom stvorenej nepoškvrnenej, nevinnej bytosti. Božia svätosť hovorí o čistote jeho bytosti, bytia, podstaty. Svätosť, ako aj každý ďalší atribút (vlastnosť) Boha, nie je akoby iba jednou časťou jeho podstaty (akoby iba časťou celku), ale vyjadruje celé Božie bytie (a rovnako aj ostatné atribúty). Boh je svätý v celej svojej podstate, v celom svojom bytí.

Nech by sme sa na Adama pred pádom dívali akokoľvek, jedno je isté: z morálnej stránky bol bez hriechu. Jeho svätosť mu umožňovala tešiť sa z dokonalého spoločenstva s Bohom a môžeme povedať, že to bola jedna z Adamových najdôležitejších vlastností, jeden z jeho najdôležitejších atribútov ako stvorenej bytosti.

K predchádzajúcemu môžeme pridať aj spravodlivosť ako základnú vlastnosť jeho stvorenej ľudskej podstaty. Boh je spravodlivý vo svojej podstate, v celom svojom bytí. Svätosť a spravodlivosť spolu úzko súvisia. Adam bol stvorený ako spravodlivý. Práve táto vlastnosť (spravodlivosť) spolu so svätosťou sa považuje za podobnosť človeka (pred pádom) s Bohom. Kým Božia svätosť upriamuje pozornosť na Boha samotného – hovorí, kto Boh je sám osebe, jeho (Božia) spravodlivosť, okrem vyjadrenia jeho podstaty, už poukazuje viac aj na jeho vzťah a konanie voči tomu, čo je mimo neho. Boh je spravodlivý sám osebe a koná spravodlivo.

Spravodlivosť patrí k základným a najpotrebnejším vlastnostiam vládcov a správcov. Súčasťou toho, že Adam bol stvorený na Boží obraz a jeho podobu je aj to, že mu bola zverená vláda nad zemským tvorstvom (1. Mojžišova 1:26, 28).

Stručne môžeme skutočnosť stvorenia človeka na Boží obraz a jeho podobu vyjadriť slovami: „Celý človek, jeho materiálna a nemateriálna zložka, je hmotným obrazom nehmotného Boha. Stvorenie na Boží obraz a jeho podobu odlišuje človeka od iných živých tvorov. Pred pádom bol človek živou, nesmrteľnou bytosťou, lebo smrť pred pádom nebola, všetko živé bolo nesmrteľné. Bol bytosťou dokonalou, morálnou (svätou a spravodlivou), inteligentnou, so schopnosťou sa slobodne rozhodovať.“

Prikázanie o strome poznania

Adamovi bol daný príkaz nejesť ovocie zo stromu poznania dobrého a zlého, čím bol vedený k viere a poslušnosti Bohu (1. Mojžišova 2:16-17). Život vo viere a v poslušnosti bol hlavným princípom Adamovho vzťahu k Bohu v rajskej záhrade. Bol varovaný, že ak neposlúchne, určite zomrie. Túto hrozbu smrti mal a mohol Adam prijať len vierou na základe toho, že to povedal Boh, pretože Adam so smrťou ešte nemal žiadnu skúsenosť.

Boží príkaz dostal Adam ako morálnu skúšku a varovanie. Bol ním postavený pred vedomú voľbu, či bude veriť a poslúchne, alebo neuverí a neposlúchne vôľu svojho Stvoriteľa. Bolo to podobné, ako boli neskôr pod skúšku postavení aj Izraeliti. Podobná situácia ako s prikázaním daným Adamovi sa opakuje aj neskôr, a to v histórii izraelského národa, a to v súvislosti so

zmluvnými prikázaniami danými skrze Mojžiša, o čom čítame v 1. Mojžišovej 19:3-6 a na iných miestach v Mojžišových knihách (pre stručnosť stačí pozrieť napr. prikázanie o sobote v 2. Mojžišovej 31:13-17). Adam mal slobodnú vôľu a myseľ schopnú zvažovať situáciu a možné dôsledky (1. Mojžišova 2:22-24). Kým Adam veril a poslúchal, jeho (potenciálny) večný život a vzťah s Bohom mu bol pretrvávajúcim požehnaním – Boh prichádzal k nemu do rajskej záhrady. Adam (človek) však neposlúchol a zomrel – a zomrel preto, lebo Boh povedal (riekol), že keď zje ovocie zo stromu poznania dobrého a zlého, zomrie. A tak sa aj stalo. Neskôr sa v jednej Mojžišovej knihe môžeme dočítať o analógii k tejto udalosti.

V 4. Mojžišovej v 21. kapitole čítame, že jedovaté hady štípali ľudí a mnoho ich zomrelo (verš 6). Hospodin prikázal Mojžišovi urobiť medeného hada a riekol: „A stane sa, že každý, kto je uštipnutý, keď ho uvidí, bude žiť.“ (verš 8). Mojžiš poslúchol a urobil medeného hada. A každý uštipnutý, keď pozrel na medeného hada (čiže: uveril a poslúchol), bol uzdravený a žil (verš 9). Každý bol uzdravený a žil preto, lebo Boh povedal (riekol), že sa tak stane. Boh povedal – a tak sa aj stalo –, a stalo sa tak, ako Boh povedal! Boh jednoducho iba vyriekol (povedal) a nič viac nebolo treba urobiť pre tých, ktorí boli uštipnutí a pozreli na medeného hada.

Boh, keď vyriekne slovo ako oznámenie svojej vôle alebo ako prikázanie, očakáva poslušnosť na strane človeka. Neposlušnosť, resp. nerešpektovanie Božieho slova vždy poukazuje na nevieru, neverenie. Platí to aj naopak: poslušnosť pochádza z viery a poukazuje na vieru.

Hriech a smrť

Božím zámerom bolo, aby človek (a s ním aj všetko jeho potomstvo a tvorstvo) používal všetko dobré z rajskej záhrady, poslúchal jeho príkaz nejesť ovocie zo stromu poznania dobrého a zlého, a vďaka tomu aby človek a jeho potomstvo žili naveky a nikdy nezomreli (2. Mojžišova 2:15-17; 3:22-24). To bol pôvodný Boží zámer. Adam (človek) však neposlúchol, zhrešil.

Hriech

Hriech je akékoľvek neposlúchnutie alebo porušenie Božieho zákona (prikázania), či nepodriadenie sa Božej vôli. Pritom nie je dôležité, či ide o vedomé alebo nevedomé prestúpenie. Najcharakteristickejšie pre hriech je, že smeruje vždy proti Bohu (Žalm 51:6; 1. Jánov 3:4; Rímskym 8:7). Vo svojej podstate je každý hriech vždy vzburou proti Bohu a porušením Bohom stanovených noriem. Božou reakciou na hriech je hnev (Ján 3:36) a zlorečenie (1. Mojžišova 3:14-17, 4:11, 9:25, 5. Mojžišova 11:26-28, 27:15-26, 28:16-20, Žalmy 119:21, Príslovia 3:33, Jeremiáš 11:3, Galatským 3:10).

Hriech je mocnosť, ktorá nás zotročuje a kazí (Rímskym 3:9, 6:12, 7:14; Galatským 3:22). Hriech je zakorenený v žiadostiach (Jakub 1:14, 4:1-2; 1. Petrov 2:11), ktoré sídlia v našom tele (Rímskym 7:23). Do života ľudstva vstúpil neposlušnosťou prvého človeka (Adama), zasahuje všetkých ľudí a prináša smrť. Všetci sú pred Bohom vinní, pretože všetci zhrešili (Rímskym 5:12) a sú pod panstvom smrti (5:12, 14).

Adamova neposlušnosť a smrť

Smrť je trest (mzda) za hriech (Rímskym 6:23). Smrť do sveta vstúpila ako dôsledok hriechu (Rímskym 5:12). Smrť vždy znamená určité oddelenie či odlúčenie. Ako píšeme vyššie, je dôsledkom kľatby za hriech Adama. Vina za Adamov hriech sa prenáša aj na všetkých jeho potomkov (Rímskym 5:12). Všetci ľudia sa od Adamovho pádu ocitli pod vládou hriechu, stali sa vinnými pred Bohom. Boli podrobení pod smrť (Rímskym 3:23, 5:12, 14; 1. Mojžišova 2:17, 3:19).

Adam neposlúchol Boží príkaz. To bola príčina a jej konečný dôsledok je ten, že do jeho života vstúpil hriech, zmocnil sa celej jeho bytosti a ten (hriech) teraz kraľuje nad človekom v smrti (Rímskym 5:21). Hriech sa dotýka každej stránky ľudskej existencie. Láka zvonku ako nepriateľ a zvádza zvnútra ako súčasť padlej, hriešnej (adamovskej) prirodzenosti.

Hriech viedol tiež k strate, resp. porušeniu integrity človeka ako celistvej, kompaktné bytosti. Zasiahol každú jeho zložku (stránku). Stalo sa to, pred čím bol Adam (človek) varovaný – zomrel.

Hriechom Adama nastala smrť a dôsledkom toho: človek (Adam a všetci jeho potomkovia) sa stal mŕtvym vo svojich hriechoch a previneniach, a tým žiaden fyzicky splodený človek nemá podiel na Božom živote, na živote s Bohom (Rímskym 3:10-18, 5:14); prirodzenosť (podstata) človeka sa stala hriešnou, všetci jeho potomkovia sa rodia ako hriešnici (Rímskym 5:8); človek stratil spoločenstvo s Bohom; čaká ho fyzická smrť (prvá smrť, pri ktorej nastáva oddelenie tela od ducha a duše, Lukáš 16:19-31); a tých, ktorí neuveria evanjeliu, čaká druhá smrť (Zjavenie 20:6, 14, 21:8).

Boh varoval Adama pred neposlušnosťou. Varoval ho tým, že jeho neposlúchnutie zmení podstatu, spôsob, existenciu jeho bytia, jeho života. Pádom sa stal smrteľným a nehľadá Boha. Jeho podobnosť s Bohom v spravodlivosti a vo svätosti sa úplne stratila a ako to čítame už hneď v ďalších kapitolách 1. Mojžišovej (napr. v 6:5), v tomto sa stal človek prevráteným, celkom a vo všetkom zlým a v podobnosti Bohu svojou podstatou úplne opačným. Človek zomrel v rôznom zmysle tohto slova (predchádzajúci odsek).

Adam (človek) po páde do hriechu

Keď do ľudského pokolenia vstúpil hriech, keď človek (Adam) zhrešil, stratil podobnosť s Bohom (svätosť a spravodlivosť), ale Boží obraz, ku ktorému bol človek pôvodne stvorený, sa úplne z ľudskej rasy nestratil. V prípade, že by ho bol človek stratil, už by sme napr. neboli živými a mysliacimi bytosťami. Môžeme povedať, že pôvodný obraz bol pokazený, zdeformovaný a pod., ale nebol úplne vymazaný, odstránený či stratený.

To, že prvý človek (Adam) bol stvorený na Boží obraz a tento obraz sa úplne nestratil, sa v Písme aj po páde človeka do hriechu stále prízvukuje a je dôvodom napr. na zavedenie trestu smrti za vraždu človeka (1. Mojžišova 9:6). Je dôvodom pre autoritu muža (1. Korinským 11:7-10). Z toho istého dôvodu, že človek je aj po páde Božím obrazom, nemáme zlorečiť svojim blíznym (Jakub 3:9-10).

Pôvodný obraz a podoba budú u tých, ktorí uveria v evanjelium, obnovený skrze ospravedlnenie, znovuzrodenie, posvätenie a nové oslávené telo. Títo budú ako nový človek stvorení v Kristovi, obnovení ku Kristovmu obrazu (Rímskym 8:29; 2. Korinským 3:18; Efezským 4:13, 15). Budú „novým človekom stvoreným podľa Boha v spravodlivosti a svätosti pravdy“ (Efezským 4:24).

Prenos Božieho obrazu po Adamovom páde

„Adam žil sto tridsať rokov a splodil syna na svoju podobu a podľa svojho obrazu a nazval jeho meno Set.“ (1. Mojžišova 5:3) Adam splodil aj ďalších synov a dcéry (verš 4). Všetci Adamovi potomkovia a celá ľudská rasa po Adamovi, tak ako jeho syn Set, sú už splodení na Adamov obraz a jeho podobu, a nesú už jeho, Adamov obraz a podobu. Hoci Adam bol stvorený priamo na Boží obraz a jeho podobu – a Písmo to v kontexte splodenia Seta znova pripomína a prízvukuje (verš 5:1), jeho deti (a ďalšie potomstvo) sú už splodení na Adamov obraz a jeho podobu – a toto je určujúci fenomén ľudskej rasy po Adamovom páde. Ako Adam aj po páde stále niesol v sebe Boží obraz, v takej istej miere ho nesú v sebe aj všetci jeho potomkovia (pozri napr. 1. Korinským 11:7). Aj keď sa Boží obraz úplne z ľudských bytostí nevytratil, všetci ľudia sú už splodení na Adamov obraz a jeho podobu. Adam bol stvorený (na Boží obraz a jeho podobu) a my všetci ostatní Adamovi potomkovia sme splodení (na Adamov obraz a jeho podobu, 1. Mojžišova 5:3; 1. Korinským 15:48-49). Takto je ľudská bytosť po Adamovi plodením a dedením reprodukováaná.

□

Problém Adama (človeka, ľudí) po páde do hriechu

To hlavné, principiálne, čo sa pádom Adama do hriechu stalo, môžeme jednoducho a stručne

opísať a vyjadriť tak, že Adam a s ním každý jeho potomok, stratil svätosť. Boh je Svätý! Písmo prívlastok Svätý neodlučiteľne spája s Bohom, ktorého na svojich stránkach zjavuje. Boh je svätý sám osebe, je svätý celým svojím bytím – a iba On sám jediný je svätý (Zjavenie 15:4, 4:8; 2. Mojžišova 15:11; Izaiáš 6:3; Žalm 30:5).

Boh je svätý a človek sa stal nesvätý – a môžeme povedať, že toto je ten hlavný a najväčší problém ľudstva. Pred Bohom je každý človek, ako Adamov potomok, nesvätý! Toto, strata svätosti (nesvätosť), je najväčší a najzávažnejší dôsledok Adamovej neposlušnosti, jeho pádu do hriechu. Bol jeho a je aj náš najväčší a hlavný problém. Jedna jediná príčina (Adamova neposlušnosť) bola postačujúca pre všetky problémy človeka. Prečo tak súdime?

Súdime tak po prvé preto, lebo Adamova neposlušnosť zasiahla (zničila, zmarila) jeho svätosť, ktorá pred pádom bola podstatou celej jeho bytosti, celej jeho existencie. Strata svätosti bola očividnou príčinou straty spoločenstva s Bohom, lebo nič nesyväté sa nemôže nachádzať v Božej prítomnosti (blízkosti, Izaiáš 6:5). Adam a s ním celé ľudstvo, bol vyhnaný z rajskej záhrady – zo spoločenstva s Bohom. Keď Adam (človek) neposlúchol, zasiahlo to jeho svätosť, stal sa nesvätým (stratil svätosť) a súčasne to zasiahlo aj všetky ostatné atribúty jeho bytia (napr. spravodlivosť – „ako je napísané: niet spravodlivého ani jedného“ – Rímskym 3:10 atď.). Celé ľudstvo, každý jeden človek, je charakterizovaný a opísaný cez dôsledok (dôsledky) Adamovej neposlušnosti: sme nesvätí. Boh vyzýval izraelský ľud k svätosti a jeho výzva: Budte svätí, lebo ja som svätý! (1. Petrov 1:15-16, pozri aj 3. Mojžišovu 11:44-45, 19:2, 20:26) stále platí.

Usudzujeme tak po druhé aj na základe ďalších textov Písma. V Evanjeliu podľa Jána v 17. kapitole sa Pán Ježiš modlí k Otcovi, aby Otec posvätil učeníkov: „A ja za nich posväcujem sám

seba, aby aj oni boli posvätení v pravde“ (verš 19) a všetkých, ktorí skrze nich uveria v evanjelium, lebo hovorí: „Ale neprosím len za týchto, ale aj za tých, ktorí majú skrze ich slovo uveriť vo mňa, aby boli všetci jedno, ako si ty, Otče, vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás jedno, aby svet uveril, že si ma ty poslal.“ (verše 20-21; pozri aj Židom 10:19-20) Neskôr sú už v listoch apoštolov tí, ktorí uverili evanjeliu Ježiša Krista, menovaní a oslovovaní ako svätí, svätí Boží, svätí bratia (napr. Rímskym 8:27; 1. Korinským 1:2; 2. Korinským 1:1; Efezským 1:1). Toto ich pomenovanie poukazuje na zmenu podstaty ich bytia, na prinavrátenie do stavu svätosti, ktorý u nich urobil Boh. Predtým hriešnik, nespravodlivý, nesvätý, a teraz svätý Boží.

Keď hovoríme o Božej záchrane človeka (o spasení), tak sa tento jeden problém nesvätosti človeka rozmieňa na ďalšie, napr. na dva a hovorí sa, že: človek je vinný a je hriešny svojou podstatou (má hriešnu prirodzenosť). Boh vinu človeka rieši v procese ospravedlnenia a jeho hriešnu podstatu v procese znovuzrodenia. Alebo v ďalšom sa hovorí aj o väčšom počte problémov (vina, hriešnosť, človek je pod vládou a mocou zákona, hriechu a smrti a pod.).

Obnovenie Božieho obrazu

Adam bol stvorený na Boží obraz a takým mal byť aj každý človek ako jeho potomok. Pád do hriechu tento obraz zničil a pokazil, ale ho neodstránil úplne. Aj po páde Adama do hriechu platí, že človek je v určitej miere Božím obrazom. Človek je Božím obrazom do takej miery, v akej miere zostal Adam obrazom Božím po páde (1. Mojžišova 5:1-3, hlavne verš 3; 1. Korinským 15:49).

Prvý Adam je zároveň aj obrazom (predobrazom) druhého a posledného Adama, Božieho syna, Ježiša Krista: „...ako Adam, ktorý je obrazom toho budúceho“ (Rímskym 5:14). Zároveň platí, že Boží syn je Božím obrazom (2. Korinským 4:4; Kolosenským 1:15; Židom 1:3), pretože dokonale vyjadruje neviditeľného Boha v telesnom, v materiálnom svete (Kolosenským 2:9).

Nesenie Božieho obrazu stvoreným (zemským) človekom, ktoré sa pokazilo pádom do hriechu, je potrebné napraviť. Boh to dosahuje novým stvorením v Kristovi (2. Korinským 5:17). Postupuje tak, že starého človeka nechá zomrieť (Rímskym 6. kapitola) a splodí/zrodí nového podľa Božieho obrazu. Boh nenapráva hriechom pokazené veci, ale ich nechá zomrieť (starého, hriechom pokazeného človeka) a stvorí nového človeka na svoj obraz (poukazuje na to napr. verš: „a obliekli si nového človeka, stvoreného podľa Boha v spravodlivosti a svätosti pravdy“ – Efezkým 4:24; a aj iné, napr.: 1. Petrov 1:23). Boží vtelený syn, Ježiš Kristus, je tým, kto je nepomerne lepším obrazom Boha než bol prvý Adam: „lebo v ňom prebýva všetka plnosť božstva telesne“ (Kolosenským 2:9), „...slávy Kristovej, ktorý je obrazom Boha“ (2. Korinským 4:4), „ktorý je obrazom neviditeľného Boha, prvorodený všetkého stvorenstva“ (Kolosenským 1:15), „ktorý súc odbleskom jeho slávy a obrazom jeho podstaty...“ (Židom 1:3). Božie deti po svojom oslávení ponosú obraz svojho Pána, druhého (posledného) Adama, a takto sa Boží obraz zjaví neporušený aj v/na nich. Ba čo viac, už v období medzi našim znovuzrozením a vykúpením tela o nás platí, že sa premieňame od slávy v slávu na Pánov obraz: „No, my všetci odostretou tvárou vzhliadajúc sa v sláve Pánovej sťa v zrkadle meníme sa na ten istý obraz, od slávy v slávu, ako od Ducha Pánovho.“ (2. Korinským 3:18)

□

Záver

Všetci ľudia nesú obraz prvého Adama – zemskeho človeka. Po oslávení tela ponosú spasení ľudia obraz posledného (druhého) Adama – Pána z neba, Ježiša Krista (1. Korinským 15:47-49). Nesenie Božieho obrazu stvoreným človekom sa pokazilo Adamovým pádom do

hriechu, ale bude napravené a obnovené skrze Krista ako druhého Adama pri završení spasenia vo večnosti.

Prvý človek zo zeme zemský, z hlíny, druhý človek – Pán z neba.

Aký bol ten zemský, takí aj všetci zemskí, a aký ten nebeský, takí aj všetci nebeskí.

Ako sme niesli obraz zemského, tak ponesieme aj obraz nebeského.

1 Korintským 15:47-49

Poznámky (A-B)

A) *atribút-u m* /lat./ podstatný, základný znak; základná vlastnosť. (Samo Šeliga a kol., Veľký slovník cudzích slov, 2003, ISBN 80-89123-02-3.)

B) Píšeme, že stvorené Božie dielo bolo dokonalé, lebo Boh tvoril podľa svojej dokonalosti. To, že tvorca vždy tvorí podľa seba (v zhode sám so sebou), môžeme vidieť tiež v ľudskej sfére, u ľudských tvorcoch i dnes. Aj ľudský tvorca (sochár, maliar, hudobný skladateľ, spisovateľ, architekt a iný) tvorí dielo podľa toho, akým je sám vo svojom vnútri. Dielo ľudského tvorcu rovnako vyjadruje jeho samého. Preto, keď napríklad počujeme nejakú hudobnú skladbu alebo hoci len jej časť, podľa jej charakteru vieme povedať, kto je jej autorom.

Je možné takéto prirovnanie? Áno je! Je to možné preto, lebo v istej miere stále, aj ako potomkovia Adama, nesieme v sebe Boží obraz a jeho podobu. A je to možné aj preto, lebo nás tak vyučuje Pán, keď hovorí o ľudskom srdci padlého stvorenia (Marek 7:20-22). A tiež to priamo hovorí Písmo vo verši: „Všetko je čisté čistým, ale poškvrneným a neverným nie je nič čisté...“ (Títovi 1:15). Preto stále platí, že cieľ a činnosť každej bytosti je totožný s jej vnútornou dokonalosťou (s jej vnútornou podstatou, charakterom).